

Státní zkouška z vedlejší specializace (5HD2)

(Minor Field State Exam)

Vedlejší specializace Novodobé hospodářské dějiny

Obsah:

Okruhy a otázky státní zkoušky vychází z povinných předmětů vedlejší specializace.

5HD404	Československé hospodářské dějiny (1918-1992)
5HD412	Hospodářské dějiny světa ve 20. století
5HD403	Geneze, současné problémy a budoucnost evropské integrace
5HD320	Hospodářské a sociální dějiny střední Evropy ve 20. století
5HD336	Hospodářské a politické dějiny totalitních režimů

Forma:

Podmínkou účasti na státní zkoušce je absolvování všech předepsaných předmětů vedlejší specializace.

Státní zkouška probíhá ústní formou před komisí, jejíž složení se řídí rozhodnutím garanta vedlejší specializace. Komise je minimálně tříčlenná. Na začátku zkoušky si student vylosuje dvě otázky (nesmí být z jednoho okruhu). Po písemné přípravě trvající cca 30 minut student odpoví ústně na vylosované otázky. Poté odpovídá na dotazy zkoušejících. Pro úspěšné vykonání státní zkoušky se předpokládá tvůrčí přístup studenta v odpovědi na položenou otázku; student musí prokázat schopnost aplikovat poznatky v rozsahu povinných předmětů a prostudované literatury.

Okruhy a otázky ke státní zkoušce

1. Počátky hospodářské a politické integrace západní Evropy (do roku 1957) (Schumannův plán, Jean Monnet, Paul Henri Spaak, Pařížská smlouva, Evropské společenství uhlí a oceli, Trumanova doktrína, Vandenbergova rezoluce, Marshallův plán, OEEC, NATO, Římské smlouvy, EHS).

The beginnings of economic and political integration of Western Europe (until 1957).

2. Evropské hospodářské společenství (1957-1973) (EURATOM, Evropské hospodářské společenství, Evropská společenství, Evropské sdružení volného obchodu, pokusy o vstup Velké Británie do EHS, Devítka).

European Economic Community (from 1957 to 1973).

3. Ekonomicko-politické souvislosti evropského integračního procesu na cestě k Evropské unii (1974-1993) (Devítka, Dvacítka, ES).

Economic and political context of development of the European integration process on the way to the European Union (from 1974 to 1993).

4. Proměny integračního procesu od Maastrichtu po Lisabon (1993–2008) a jejich hospodářské souvislosti (EU, brexit).

Changes in the European integration process from Maastricht to Lisbon (from 1993 to 2008) and their economic aspects.

5. Ekonomický rámec vzniku Československa a hospodářský vývoj ve 20. letech 20. století (Rašínova měnová reforma, nostrifikace podniků, repatriace kapitálu, první pozemková reforma).

Economic framework of the formation of Czechoslovakia and economic development in the 1920s.

6. Ekonomické faktory vývoje Československa v období Velké hospodářské krize (kartelový zákon, veřejné půjčky, zbrojení, devalvace koruny, protikrizová opatření, ekonomicko-sociální dopady).

Economic factors of the Czechoslovak development in the interwar period.

7. Ekonomický vývoj druhé republiky a Protektorátu Čech a Moravy (druhá republika, arizace, řízené hospodářství, přidělový systém, pracovní povinnost, militarizace ekonomiky).

Economic development of the Second Republic and the Protectorate of Bohemia and Moravia.

8. Pokusy o hospodářské reformy v socialistickém Československu v 50. a 60. letech 20. století (Rozsypalova reforma, Šikova reforma).

Attempts at economic reforms in socialist Czechoslovakia.

9. Problémy československého hospodářství v 70. a 80. letech 20. století a transformace československé/české ekonomiky (zdokonalení řízení národního hospodářství, perestrojka, privatizace, transformace).

Problems of the Czechoslovak economy in the 1970s and 1980s and the transformation of the Czechoslovak/Czech economy.

10. První světová válka jako totální válka a její hospodářské důsledky pro fungování světové ekonomiky ve 20. letech 20. století (válečná ekonomika, vázané hospodářství, státní zásahy do ekonomiky, hospodářské krize 1921/1922).

The First World War as a total war and its consequences for the functioning of the global economy in the 1920s.

11. Příčiny, průběh a hospodářské důsledky Velké hospodářské krize (politika levných peněz, spotřeba, hypotéční trh a trh s CP, pokles cen zemědělských produktů, new deal, teoretické koncepce, návrhy na řešení v Evropě).

Causes, development, and economic consequences of the Great Depression.

12. Druhá světová válka a poválečná obnova světového hospodářství (1945–1952) (válečná ekonomika Německa, německá exploatace okupované Evropy, Nový pořádek - velkoprostorové hospodářství/Grossraumwirtschaft, UNRRA, Marshallův plán).

The Second World War and postwar reconstruction of the world economy (from 1945 to 1952).

13. Základní mezníky ve vývoji světové ekonomiky od 50. do 80. let 20. století (vědeckotechnická revoluce/VTR, GATT, MMF, IBRD, ropné šoky 1973 a 1979).

Key milestones in the development of the world economy from the 1950s to the 1980s.

14. Srovnání zásahů státu do ekonomik v nacistickém Německu a SSSR v meziválečném období (Nová ekonomická politika, válečný komunismus, čtyřletý plán, Nový plán, kolektivizace, industrializace, nacismus, stalinismus, leninismus).

Comparison of state interventions in the economies of Nazi Germany and the USSR in the interwar period.

15. Základní principy fungování centrálně plánované ekonomiky ve východním bloku. Krize centrálního plánování hospodářství v 80. letech 20. století a rozpad sovětského bloku (centrálně plánovaná ekonomika, šedá ekonomika, normalizace, životní úroveň, Gorbačovovy reformy).

Main principles of the centrally planned economy in the Eastern bloc. Crisis of the centrally planned economy in the 1980s and the collapse of the Soviet bloc.

16. Hospodářská politika fašistické Itálie, frankistického Španělska a salazarského Portugalska (fašismus, korporativismus, Lateránské smlouvy, frankismus, salazarismus, Estado Novo).

The economic policies of the Fascist Italy, Franco's Spain and Salazar's Portugal.

17. Hospodářský vývoj komunistické Asie na příkladu Číny (hospodářské koncepty Mao Ce-tunga, kulturní revoluce, Velký skok).

The economic development of Communist Asia on the example of China.

18. Hospodářské souvislosti integrace střední Evropy do světové ekonomiky na přelomu 19. a 20. století (dualismus, nacionalismus, protekcionismus, Předlitavsko, Zalitavsko, organizovaný kapitalismus, konvergence, Rakousko-Uhersko).

Economic context of integration of Central Europe into the world economy at the turn of the 20th century

19. Sociálně-tržní hospodářství ve Spolkové republice Německo po roce 1949 (měnová reforma, ordoliberalismus, Ludwig Erhard, sociálně-tržní hospodářství, faktory hospodářského růstu).

Social market economy in the Federal Republic of Germany after 1949.

20. Zavádění centrálně plánovaného hospodářství v zemích střední a východní Evropy (pětiletý hospodářský plán, RVHP, kolektivizace, měnové reformy, industrializace, nedostatková ekonomika, převrácená řídicí pyramida, stalinská politická ekonomie, socialismus, autarkie).

Introduction of the centrally planned economy in Central and Eastern European countries.

21. Ekonomická transformace zemí střední a východní Evropy (washingtonský konsensus, gradualismus, privatizace, inflace, cenová liberalizace, měnová unie, přímé zahraniční investice, německo-německá unie, Treuhandanstalt, výchozí podmínky).

Economic transformation of Central and Eastern European countries.